

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 7.9.2007
KOM(2007) 496 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**ELEKTRONICKÉ ZRUČNOSTI PRE 21. STOROČIE:
POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI, RASTU A ZAMESTNANOSTI**

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**ELEKTRONICKÉ ZRUČNOSTI PRE 21. STOROČIE:
POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI, RASTU A ZAMESTNANOSTI**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Hlavné úlohy.....	4
2.1.	Elektronické zručnosti stále mimo okruhu dlhodobých otázok politiky.....	4
2.2.	Nedostatočný celoeurópsky prístup: prevaha fragmentárneho prístupu.....	4
2.3.	Problém súvisiaci s obrazom odvetvia IKT a pokles ponuky vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti IKT.....	5
2.4.	Rozvoj „paralelných svetov“ medzi formálnym a odvetvovým vzdelávaním.....	5
2.5.	Pretrvávajúca digitálna negramotnosť.....	6
3.	Dlhodobý plán pre elektronické zručnosti.....	6
3.1.	Kľúčové prvky dlhodobého plánu.....	7
3.2.	Smery činností na európskej úrovni.....	8
3.2.1.	Podporovanie dlhodobej spolupráce a monitorovanie napredovania.....	8
3.2.2.	Rozvíjanie podporných akcií a nástrojov.....	9
3.2.3.	Zvyšovanie povedomia.....	10
3.2.4.	Posilňovanie možnosti zamestnať sa a sociálneho začleňovania.....	10
3.2.5.	Podporovanie lepšieho a častejšieho využívania elektronického vzdelávania.....	11
4.	Záver.....	11

1. Úvod

Inovácia a rozvíjanie informačných a komunikačných technológií (IKT) sú dvomi dôležitými prvkami obnovenej lisabonskej agendy pre rast a zamestnanosť. Prínos IKT pre európske hospodárstvo je nevyhnutný na rozvoj produktivity a výrobkov a služieb s vysokou intenzitou znalostí. Existuje dôležitá potreba venovať pozornosť otázkam súvisiacim so zručnosťami spojenými s IKT (elektronické zručnosti) s cieľom reagovať na rastúci dopyt po odborníkoch a užívateľoch s vysokou úrovňou zručností v oblasti IKT, splňať rýchlo sa meniace požiadavky vo výrobnom odvetví a zabezpečiť, aby bol každý občan v kontexte celoživotného vzdelávania digitálne gramotný, čo si vyžaduje zmobilizovanie všetkých zúčastnených strán. Tieto úlohy možno efektívne riešiť iba prostredníctvom skutočnej mobilizácie členských štátov a výrobného odvetvia. Európska únia (EÚ) môže poskytnúť platformu na výmenu najlepších postupov a vhodne zameraných riešení, ako boli identifikované v rámci dialógu so zúčastnenými stranami.

Na európskej úrovni, po Európskom samite elektronických zručností, ktorý bol zorganizovaný v októbri 2002 v spolupráci s dánskym predsedníctvom, a na základe záverov Rady prijatých v decembri 2002 Komisia zriadila v roku 2003 európske fórum elektronických zručností s cieľom zjednotiť príslušné zúčastnené strany. Fórum uverejnilo v roku 2004 správu „Elektronické zručnosti v Európe: do roku 2010 a neskôr“. Monitorovacie činnosti viedli k neustálemu napredovaniu s cieľom pripraviť dlhodobý plán pre elektronické zručnosti. V roku 2006 bola vytvorená pracovná skupina pre IKT v rámci priemyselnej politiky Komisie zameranej na pomoc pri vytváraní priaznivejšieho prostredia pre podnikanie v EÚ. V súvislosti s elektronickými zručnosťami bolo prijatých niekoľko odporúčaní. Tie boli zahrnuté do Solúnskeho vyhlásenia prijatého na Európskej konferencii elektronických zručností¹ v októbri 2006.

Na konci roku 2006 sa vynorili tri kľúčové myšlienky. Po prvé, pre EÚ je nevyhnutné rýchlo prijať dlhodobý plán pre elektronické zručnosti s cieľom podporovať rozvoj konkurencieschopnosti, zamestnateľnosti a pracovnej sily, znížiť nedostatky, pokiaľ ide o elektronické zručnosti, a získať lepšie postavenie pri riešení globálnych konkurenčných výziev. Po druhé, je potrebné veľké úsilie na zlepšenie spolupráce z dlhodobého hľadiska medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom zabezpečiť vhodný rámec, v ktorom bude prepojená odborná príprava v oblasti elektronických zručností, odborné a vyššie vzdelávanie a profesionálny rozvoj. Po tretie, výrobné odvetvie a tvorcovia politiky by mali konať rozhodnejšie a konzistentnejšie, pokiaľ ide o ich stratégie na podporu odbornosti, obrazu a prítťažlivosti pracovných miest a kariér v oblasti IKT a na posilnenie lepších pracovných podmienok, podmienok zamestnávania a vyhliadok.

Toto oznámenie je včasnou reakciou politiky na tieto dôležité odkazy.

¹ Solún, Cedefop, 5. - 6. október 2006, pozri: www.e-skills-conference.org

2. Hlavné úlohy

2.1. Elektronické zručnosti stále mimo okruhu dlhodobých otázok politiky

Pre rozvoj IKT bola vždy charakteristická nerovnomerná aktivita a spája sa s ním prvok výraznej kolísavosti. Odhaduje sa, že v EÚ pôsobí v oblasti IKT 4,2 milióna odborníkov a približne 180 miliónov ľudí využíva IKT v práci². Štúdia o ponuke a dopyte v oblasti elektronických služieb³ v období rokov 1998 – 2004 poukázala na zvýšenie odhadovaného počtu zamestnaných odborníkov na IT počas tohto obdobia o približne 48 %. Po maximálnej úrovni dosiahnutej v roku 2001 došlo k najvýraznejšiemu poklesu v roku 2003. Existujú dôkazy o tom, že ide o určitý cyklus a európske fórum elektronických zručností varovalo, že výrazné nedostatky v oblasti elektronických zručností sa objavia opäť, a vyzvalo na prípravu dlhodobého plánu pre elektronické zručnosti. V správe o výrobnom odvetví z roku 2005 sa predpokladalo, že v roku 2008 bude v celej Európe chýbať asi pol milióna ľudí s pokročilými zručnosťami v technológii sieťovania⁴. V odvetvovom prieskume o elektronickom obchode z roku 2006 sa uvádzalo, že podniky sa pripravujú na nedostatočne kvalifikovaných odborníkov v oblasti IKT, najmä pokiaľ ide o stratégiu, bezpečnosť a nové obchodné riešenia v IKT⁵.

Nedostatok odborných zručností v IKT je endemický v dôsledku technologickej inovácie a rýchleho rozvoja činnosti v oblasti IKT v porovnaní s relatívne nízkou ponukou a dostupnosťou nových zamestnancov a podnikateľov s príslušnou odbornou kvalifikáciou. Toto bol najmä prípad náhleho rozvoja internetu. V reakcii na tlak zo strany výrobného odvetvia niekoľko členských štátov začalo koncom 90-tych rokov iniciatívy v rámci politiky a na úrovni EÚ sa v marci 2001 zorganizovala konferencia o elektronickom hospodárstve. Prasknutie nafúknutej internetovej bubliny a recesia v roku 2001 nepriaznivo ovplyvnili investície do IKT a dočasne znížili dopyt po odborníkoch v oblasti IKT. Niekoľko iniciatív riadených výrobným odvetvím sa ukončilo a súčasne rýchlo klesol politický záujem a podpora. V súčasnosti sa neustále zvyšuje nedostatok elektronických zručností. Otázke elektronických zručností tvorcovia politiky venovali pozornosť v čase ich najväčšieho rozvoja, keď odvetvie IKT rozkvitало, ale v problematickom období sa záujem o túto oblasť strácal. Ak má Európa napredovať a účinne zvládnuť zmenu, toto sa musí zmeniť.

2.2. Nedostatočný celoeurópsky prístup: prevaha fragmentárneho prístupu

IKT patria medzi najglobálnejšie a najpenikavejšie technológie. Produkty a služby v oblasti IKT a príslušné pracovné pozície sú v podstate rovnaké vo všetkých regiónoch a výrobné odvetvie IKT funguje na celosvetovom základe. Pracovná skupina pre IKT vyjadrila sklamanie nad tým, že Európa je stále mozaikou pozostávajúcou z krajín, ktoré fungujú na základe odlišných regulačných systémov. Okrem toho, preberanie najlepších postupov je príliš pomalé a stále chýba celoeurópsky prístup.

Európske fórum elektronických zručností určilo riešenia, ktoré prinášajú pridanú hodnotu na úrovni EÚ, ale ktoré sa doposiaľ nerealizovali. Napríklad rozvíjanie a udržiavanie zručností

² CEPIS, „Thinking Ahead on e-Skills for the ICT Industry in Europe“ (Úvahy o budúcnosti elektronických zručností pre odvetvie IKT v Európe), február 2007.

³ Rand Europe, „The Supply and Demand of e-Skills in Europe“ (Ponuka a dopyt v oblasti elektronických zručností v Európe), september 2005.

⁴ Biela kniha IDC, „Networking Skills in Europe“ (Zručnosti v sieťovaní v Európe), september 2005.

⁵ Prieskum *E-Business Watch*, 2006.

potrebných na úspešné obchodovanie sú nevyhnutné na to, aby podniky mali zamestnancov so správnymi zručnosťami, na správnych pracovných pozíciách a v správnom čase. Mnohé z podnikov na tento účel vyvíjajú katalógy znalostí v oblasti IKT, postupy, nástroje a stratégie pre IKT. Niekoľko krajín už vytvorilo rámce znalostí v oblasti IKT⁶. Mnohé podniky pôsobiace v týchto krajinách si na základe týchto rámcov vytvorili svoje inventáre znalostí. Úsilie o vytváranie a aktualizáciu týchto súkromných inventárov a systémov je nákladné a bolo by možné sa o ne spoločne podeliť, čo by prinieslo výhody podnikom a najmä malým a stredným podnikom (MSP). Uplatňovanie európskeho rámca elektronických znalostí by bolo užitočným riešením v súlade s ambíciami spoločného trhu.

2.3. Problém súvisiaci s obrazom odvetvia IKT a pokles ponuky vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti IKT

Potreba udržiavať a neustále aktualizovať elektronické zručnosti je podmienená technologickou zmenou a v rastúcej miere globálnym zaistovaním prostredníctvom internetu. Nové zdroje talentov v oblasti IKT v rýchlo sa rozvíjajúcich hospodárstvach, najmä v Indii a Číne, poukazujú na potrebu prispôbenia európskej pracovnej sily. Zručnosti softvérových programátorov stagnujú a niektorí pracovníci s nízkymi a strednými príjmami čelia rizikám, pokiaľ ide o ich pracovné pozície. Podľa odhadov OECD približne 20 % celkovej zamestnanosti by mohlo byť potenciálne postihnutých offshoringom⁷. Na dolnej úrovni rebríčka kvalifikácií často dochádza k nahradeniu zručností pracovníkov tým, že sa kodifikuje ich *know-how* a následne je relatívne jednoduché využívať outsourcing. Elektronické zručnosti na vyššej úrovni nemožno tak jednoducho kodifikovať, preto je v kontexte európskej pracovnej sily o tieto zručnosti väčší záujem. O tejto otázke sa debatuje v médiách, keďže sa objavuje naliehavá potreba výraznej reštrukturalizácie pracovného trhu.

Podľa niekoľkých zdrojov dochádza k zhoršovaniu obrazu odvetvia IKT a práce v IKT, čo sa odráža v poklese študentov začínajúcich štúdiom v oblasti IKT. Okrem obáv súvisiacich s poklesom populácie sa zdá, že mladí ľudia prejavujú stále menší záujem o štúdium matematiky, prírodných vied a techniky a stále pretrváva rodová otázka. Existuje potreba lepšej komunikácie s verejnosťou, najmä s mladými ľuďmi, rodičmi, učiteľmi a ženami, a prijímania opatrení na uľahčenie prispôbenia pracovnej sily. Vo svojom pláne politiky pre legálnu migráciu⁸ Komisia zdôraznila význam imigrácie vysoko kvalifikovaných osôb, ktoré by prispeli k vyplňaniu voľných miest na pracovnom trhu EÚ. Členské štáty však ešte nemajú zosúladený prístup: iba 12 členských štátov ponúka zjednodušené postupy a (alebo) prítlačivé podmienky na prijímanie vysoko kvalifikovaných pracovníkov, vrátane odborníkov v oblasti IKT. Spoločný prístup by mohol EÚ atraktívniť a zabezpečiť prísun potrebných znalostí.

2.4. Rozvoj „paralelných svetov“ medzi formálnym a odvetvovým vzdelávaním

Neustály rozvoj IKT a zmeny v požiadavkách na príslušné elektronické zručnosti predstavujú pre tvorcov politiky komplexný pohyblivý cieľ. Vnútroštátne systémy vzdelávania a odbornej prípravy stoja pred veľkou úlohou zabezpečiť zručnosti potrebné pre naše hospodárstvo

⁶ Napr. CIGREF (Klub IKT významných francúzskych podnikov) vo Francúzsku, SFIA (Rámec zručností pre vek informácií) v Spojenom kráľovstve a AITTS (Pokročilý systém odbornej prípravy v oblasti IT) v Nemecku.

⁷ Offshoring zahŕňa medzinárodný outsourcing, pri ktorom sa úlohy zmluvne zadávajú nezávislým tretím stranám v zahraničí, ako aj medzinárodný insourcing (zadávanie úloh zahraničným pridruženým spoločnostiam).

⁸ KOM(2005) 669, 21.12.2005.

a našu spoločnosť. Napriek ich úsiliu riešenie situácie je stále problematické a celoživotné vzdelávanie je ešte stále ďaleko od toho, aby sa stalo skutočnosťou. Treba omnoho viac a aktívnejšie podporovať nové formy partnerstiev a flexibilné prístupy (napríklad tie, ktoré sa zakladajú na elektronickom vzdelávaní).

Výrobné odvetvie pociťuje nevýhody rastúcich nedostatkov a nerovnováhy medzi ponukou a dopytom, pokiaľ ide o konkrétne elektronické zručnosti. Európske fórum elektronických zručností a pracovná skupina pre IKT varovali pred rozvojom „paralelných svetov“ medzi odvetvovým a štátnym vzdelávaním v oblasti IKT. Skúsenosti so zavedením osvedčení o elektronických zručnostiach vydávaných odvetvím IKT v rámci vnútroštátneho rámca kvalifikácií, ako napríklad priekopnícke skúsenosti v Spojenom kráľovstve a v niektorých nových členských štátoch, poskytujú zaujímavé prípadové štúdie, ktoré by sa mali preskúmať, a o ktoré by sa členské štáty mohli podeliť. Kvalifikácie by sa mali v rastúcej miere definovať v súvislosti s očakávanými výsledkami vzdelávania s cieľom podporiť poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa zamerali na potreby znalostí jednotlivcov a zamestnávateľov, a nie na trvanie, umiestnenie alebo organizáciu inštitúcií. Tento prístup je v súlade s návrhom Komisie o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca⁹, ktorého cieľom je uľahčenie celoživotného vzdelávania a mobility, a ktorý je nevyhnutný na rozvoj vnútroštátnych a odvetvových kvalifikačných rámcov.

2.5. Pretrvávajúca digitálna negramotnosť

Je potrebné, aby tradičný pojem negramotnosti zahŕňal celkový súbor elektronických zručností a znalostí médií, ktoré sa požadujú v znalostnom hospodárstve a spoločnosti. Podľa údajov Eurostatu¹⁰ 37 % populácie EÚ nemá žiadne počítačové zručnosti a viac ako 60 % ľudí, ktorí dosiahli nižšie stredoškolské vzdelanie, nemá žiadne základné elektronické zručnosti. Bez elektronických zručností nebudú mať títo ľudia možnosť využívať aplikácie elektronického obchodu a elektronickej verejnej správy a nebudú sa môcť v plnej miere zapájať do informačnej spoločnosti. Okrem toho, bez elektronických zručností sa prehlbujú nevýhody v sociálnej oblasti a oblasti vzdelávania a obmedzuje sa celoživotné vzdelávanie a rozvíjanie zručností.

Trh sám osebe nemôže vyriešiť digitálne rozdiely. Inovačné verejné opatrenia a viacčlenné partnerstvo zúčastnených strán sú ústrednou témou odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie¹¹ a aj Vyhlásenia z Rigy¹², ktoré bolo prijaté na ministerskej konferencii o elektronickom začleňovaní v júni 2006.

3. DLHODOBÝ PLÁN PRE ELEKTRONICKÉ ZRUČNOSTI

Za väčšinu akcií, ktoré prispievajú k implementácii dlhodobého plánu pre elektronické zručnosti, sú jasne zodpovedné členské štáty. Ako sa uviedlo na európskom fóre pre elektronické zručnosti, niektoré z členských štátov začali špecifické iniciatívy zamerané na elektronické zručnosti. Komisia ich bude podporovať pri ďalšom rozvíjaní ich politík v súlade s dlhodobým plánom pre elektronické zručnosti a bude podporovať ostatné členské štáty, aby urobili podobné opatrenia, zamerané najmä na uľahčenie výmeny osvedčených postupov.

⁹ KOM(2006) 479, 5.9.2006.

¹⁰ Eurostat, Štatistika v kocke (*Statistics in Focus*), 17/2006.

¹¹ 2006/962/ES, 18.12.2006.

¹² Pozri: http://europa.eu.int/information_society/events/ict_riga_2006/doc/declaration_riga.pdf

S cieľom doplnenia ich činností bude Komisia sústreďovať svoje vlastné úsilie na akcie, ktoré prinášajú pridanú hodnotu na úrovni EÚ v súlade so zásadou subsidiarity. Uznáva sa, že niektoré akcie silne presadzované zúčastnenými stranami majú jasný európsky rozmer. Tieto akcie bude Komisia podporovať v úzkej spolupráci s členskými štátmi a zúčastnenými stranami.

3.1. Kľúčové prvky dlhodobého plánu

Európske fórum elektronických zručností, pracovná skupina pre IKT a Solúnske vyhlásenie vyzvali na vytvorenie dlhodobého plánu pre elektronické zručnosti. Takisto sa vypracovali podrobné návrhy pre tento plán. Tieto návrhy sa objavili v čase, keď sa všeobecne uznalo, že opatrenia treba urýchliť. Dlhodobý plán pre elektronické zručnosti pre členské štáty a zúčastnené strany zahŕňa tieto kľúčové prvky:

- **Dlhodobá spolupráca:** posilniť spoluprácu medzi verejnými orgánmi a súkromným sektorom, akademickou obcou, zväzmi a združeniami presadzovaním viacčlenných partnerstiev zúčastnených strán a spoločných iniciatív, vrátane monitorovania ponuky a dopytu, predvídaním zmien, prispôbovaním študijných plánov, prilákaním zahraničných študentov a vysokokvalifikovaných odborníkov v oblasti IKT a presadzovaním vzdelávania v oblasti IKT na základe dlhodobej perspektívy.
- **Investície do ľudských zdrojov:** zabezpečiť dostatočné verejné a súkromné investície do ľudských zdrojov a elektronických zručností a vhodnú finančnú podporu a daňové stimuly pri plnom rešpektovaní pravidiel štátnej pomoci, ako aj rozvíjať rámec elektronických znalostí a nástroje uľahčujúce mobilitu a transparentnosť kvalifikácií a podporovať uznávanie a prenos kreditov medzi formálnym, neformálnym a odvetvovým vzdelávaním a vydávaním osvedčení v oblasti IKT.
- **Prít'azlivosť:** podporovať vedu, matematiku, IKT, elektronické zručnosti, pracovné profily, profesijné vzory a kariérne vyhlídky¹³ s osobitným zameraním na mladých ľudí, najmä dievčatá, a pomáhať vytvárať správne povedomie rodičov, učiteľov a žiakov o možnostiach, ktoré poskytuje vzdelávanie a kariéra v oblasti IKT s cieľom čeliť znepokojujúcemu poklesu záujmu mladých ľudí o kariéru v oblasti vied a technológií¹⁴ v Európe.
- **Možnosť zamestnať sa a elektronické začleňovanie:** rozvíjať akcie zamerané na digitálnu gramotnosť a elektronické znalosti zodpovedajúce potrebám pracovnej sily vo verejnom a v súkromnom sektore s osobitným dôrazom na SMP a takisto na potreby nezamestnaných, starších ľudí, ľudí s nižšou úrovňou vzdelania, osôb so zdravotným postihnutím a marginalizovaných mladých ľudí.
- **Celoživotné osvojovanie si elektronických zručností:** zabezpečiť, aby si pracovníci mohli pravidelne aktualizovať elektronické zručnosti, a podporovať lepšie prístupy vo vzdelávaní a v odbornej príprave rozšírené o IKT (elektronické vzdelávanie) a viac zamerané na užívateľa. Vláda by mala presadzovať osvedčené postupy pri odbornej

¹³ Tieto kariérne vyhlídky by sa nemali vzťahovať iba na vertikálnu mobilitu, ale takisto na horizontálne profesionálne smerovania a návrhy, ako skombinovať pracovný a súkromný život.

¹⁴ „Science Education Now: A Renewed Pedagogy for the Future of Europe“ (Prírodovedné vzdelávanie v súčasnosti: obnovená pedagogika pre budúcnosť Európy). Rocardova správa, 12.6.2007.

príprave zamestnancov s využitím elektronického vzdelávania, s osobitným dôrazom na SMP, a mala by zverejňovať úspešné riešenia a obchodné modely.

Tieto kľúčové prvky by mali slúžiť ako inšpirácia na prípravu a realizáciu zosúladenej dlhodobej stratégie pre elektronické zručnosti v každom členskom štáte v rámci jeho príslušných politických, právnych a rozpočtových systémov, ako aj systémov vzdelávania a odbornej prípravy. Je to v ich právomoci. Komisia bude pravidelne monitorovať napredovanie a podávať správy o dosiahnutom pokroku.

3.2. Smery činností na európskej úrovni

So zreteľom na odporúčania zúčastnených strán Komisia navrhuje päť smerov činností na úrovni EÚ. Činnosti, na ktoré sa vzťahujú tieto smery činností, sa začnú v roku 2007 a ich úplná implementácia je plánovaná do roku 2010. Ich implementácia bude prebiehať prostredníctvom nástrojov EÚ, ako sú napríklad program celoživotného vzdelávania, Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu a Siedmy rámcový program pre výskum a technický rozvoj, ako aj štrukturálne fondy dostupné na podporu zamestnanosti a regionálnej kohézie a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka v rámci schválených programov členských štátov/regiónov na rozvoj vidieka na podporu IKT, zamestnanosti a rastu vo vidieckych oblastiach. Posilní sa spolupráca s Európskym strediskom pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) s cieľom aktívne prepájať činnosti spojené s elektronickými zručnosťami s odborným vzdelávaním a odbornou prípravou a celoživotným vzdelávaním. Tieto činnosti sa budú pravidelne monitorovať, aby sa zabezpečila ich účinnosť.

3.2.1. Podporovanie dlhodobej spolupráce a monitorovanie napredovania

Komisia bude podporovať dialóg a spoluprácu v oblasti elektronických zručností medzi členskými štátmi a zúčastnenými stranami a zabezpečí pravidelné monitorovanie napredovania. V tejto súvislosti sa víta zriadenie Rady vedúcich predstaviteľov výrobného odvetvia pre elektronické zručnosti (e-Skills Industry Leadership Board) v júni 2007 vedúcimi spoločnosťami v odvetví IKT. Komisia takisto považuje za potrebný dialóg medzi sociálnymi partnermi a verejnými orgánmi o hľadaní spôsobov, ako možno skombinovať flexibilitu zamestnávania a istotu pre zamestnancov v odvetví IKT.

V roku 2007 sa začnú tieto činnosti:

- podpora pravidelného dialógu o elektronických zručnostiach s členskými štátmi a zúčastnenými stranami (výrobné odvetvie, združenia, odborové zväzy, občianska spoločnosť, akademická obec a inštitúcie odbornej prípravy) a udržiavanie online virtuálneho spoločenstva v partnerskej spolupráci s Cedefop;
- monitorovanie ponuky a dopytu v oblasti elektronických zručností v partnerskej spolupráci s Eurostatom a zúčastnenými stranami a hodnotenie vplyvu globálneho sourcingu. Bude uverejnená výročná správa obsahujúca zhrnutie situácie, vychádzajúca z existujúcich ukazovateľov so zameraním najmä na zručnosti odborníkov v IKT a z prieskumov o zručnostiach v elektronickom obchode.

3.2.2. Rozvíjanie podporných akcií a nástrojov

Podľa odporúčaní zúčastnených strán sa na úrovni EÚ môžu uskutočniť konkrétne akcie na zlepšenie dostupnosti elektronických zručností. Komisia ich začne v roku 2007:

- Podporovanie rozvoja Európskeho rámca elektronických zručností založeného na požiadavkách zúčastnených strán a výsledkoch prípravnej práce v rámci Európskeho výboru pre normalizáciu¹⁵ v súlade s návrhom európskeho kvalifikačného rámca. Výsledky by mali byť k dispozícii pred koncom roku 2008.
- Ďalšie podporovanie iniciatívy Europass¹⁶ v spolupráci so strediskom Cedefop, vrátane rozvoja nástroja na online hodnotenie vlastných elektronických zručností a vypracovania štúdie uskutočniteľnosti týkajúcej sa európskeho portálu pre elektronické zručnosti a kariéru. Tento portál, ktorý majú spustiť a spravovať zúčastnené strany, by mal byť k dispozícii do konca roku 2008.
- Vypracovanie európskej príručky o viacčlennom partnerstve zúčastnených strán pre elektronické zručnosti, vrátane najlepších postupov, a odporúčaní pre vhodný právny a finančný rámec. Príručka by mala byť k dispozícii v roku 2008 a prezentovala by sa na pracovných konferenciách v členských štátoch.
- Stanovenie zrýchlených a prítlačných schém na prijímanie odborníkov z tretích krajín v oblasti IKT v EÚ. Komisia predloží v septembri 2007 návrh smernice o prijímaní vysoko kvalifikovaných pracovníkov s cieľom riešiť nedostatky týkajúce sa zručností.
- Podporovanie žien pri výbere kariéry v oblasti IKT prehĺbením podpory projektu, v rámci ktorého môžu dievčatá sledovať pri práci odborníkov v oblasti IKT¹⁷ v spolupráci so spoločnosťami z odvetvia IKT a uskutočnenie štúdie o najlepších postupoch zameranej na faktory, ktoré motivujú ženy pri budovaní kariéry v oblasti IKT.
- Podporovanie elektronickej odbornej prípravy v oblasti poľnohospodárstva a vo vidieckych oblastiach¹⁸ v súvislosti so schválenými programami na rozvoj vidieka pre obdobie rokov 2007 – 2013.

Ďalej sa v roku 2008 začnú tieto akcie:

- Podporovanie rozvoja usmernení týkajúcich sa elektronických zručností v študijných plánoch s cieľom posilniť kvalitu a vhodnosť vzdelávania v oblasti IKT a presadzovať efektívnu spoluprácu medzi výrobným odvetvím a akademickou pôdou. Preskúma sa návrh pracovnej skupiny pre IKT na novú disciplínu týkajúcu sa vied, riadenia a inžinierstva v oblasti služieb. Usmernenia by mali byť k dispozícii v roku 2009.
- Podporovanie rozvoja európskych kritérií kvality v súvislosti s existujúcimi odvetvovými osvedčeniami o elektronických zručnostiach so zreteľom na očakávaný európsky

¹⁵ Pozri: <http://www.cenorm.be/cenorm/businessdomains/businessdomains/iss/activity/wsict-skills.asp>

¹⁶ Pozri: <http://europass.cedefop.europa.eu/>

¹⁷ Pozri: <http://ec.europa.eu/itgirls>

¹⁸ Výsledky štúdie o najlepších postupoch na podporu zavádzania IKT a čo najväčšieho využívania ich výhod vo vidieckych oblastiach budú k dispozícii pred koncom roku 2007.

kvalifikačný rámec a iniciatívy odvetvia zamerané na jeho samoreguláciu. Tieto kritériá by mali byť k dispozícii v roku 2009.

- Preskúmanie vhodných finančných a daňových stimulov pri plnom rešpektovaní pravidiel štátnej pomoci, najmä pokiaľ ide o MSP, a štúdium potenciálu daňových úľav pre jednotlivcov v súvislosti s investíciami do ľudského kapitálu. Správa bude uverejnená v roku 2009.

3.2.3. Zvyšovanie povedomia

Sú dva spôsoby, ako možno uľahčiť zvyšovanie povedomia na úrovni EÚ so začiatkom v roku 2007, najmä v rámci Siedmeho rámcového programu pre výskum a technický rozvoj a Programu celoživotného vzdelávania v súlade s otvorenou metódou koordinácie programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010:

- výmena informácií a osvedčených postupov v súvislosti s iniciatívami členských štátov na podporovanie vedy, matematiky a IKT, profesijných vzorov, profesionálnych a kariérnych modelov a vyhliadok, ako aj odbornej prípravy učiteľov v oblasti zručností IKT a venovanie pozornosti rodovým otázkam v technickej a vedeckej oblasti;
- podporovanie kampaní na zvyšovanie povedomia a informovanosti na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni na vytváranie správneho povedomia rodičov, učiteľov a žiakov o možnostiach, ktoré poskytuje vzdelávanie a budovanie kariéry odborníka v oblasti IKT v EÚ.

3.2.4. Posilňovanie možnosti zamestnať sa a sociálneho začleňovania

Komisia začne v roku 2008 iniciatívu zameranú na elektronické začleňovanie. Jej charakteristiky budú definované v pripravovanom oznámení. V rámci záväzkov Vyhlásenia z Rigy v rokoch 2007 – 2008 uskutoční Komisia revíziu politik členských štátov na základe dôkladných meraní digitálnej gramotnosti s cieľom určiť najúspešnejšie politiky a v potrebných prípadoch navrhnúť nové iniciatívy. Cieľom je do roku 2010 o polovicu znížiť digitálne rozdiely medzi skupinami s rizikom vylúčenia a priemernou populáciou. Napredovanie sa bude merať v kontexte i2010. Prieskum Eurostatu o IKT v domácnostiach poskytne v roku 2007 konkrétne údaje o digitálnej gramotnosti.

Významní partneri v rámci odvetvia IKT už v roku 2006 uviedli „Európsku alianciu pre zručnosti na zamestnateľnosť“ zameranú na umožnenie odbornej prípravy 20 miliónov ľudí zo znevýhodnených skupín do roku 2010. Odborné organizácie SMP by chceli pripraviť podobné vzdelávacie programy pre užívateľské zručnosti so zameraním na konkrétne potreby MSP. Komisia bude ďalej podporovať činnosti a iniciatívy s úspešnými vyhliadkami vrátane:

- podpory iniciatív spoločností zameraných na sociálnu zodpovednosť a partnerstiev medzi poskytovateľmi odbornej prípravy v oblasti elektronických zručností, občianskou spoločnosťou, poskytovateľmi odbornej prípravy v oblasti obchodných zručností a podpornými službami pri pracovnom umiestňovaní s cieľom uľahčiť prepojenie medzi vyškolenými pracovníkmi a novými pracovnými miestami a posilniť digitálnu gramotnosť;
- preskúmania v spolupráci s existujúcimi iniciatívami výrobného odvetvia, ako je možné verejnými a súkromnými nástrojmi financovania účinne podporovať úspešné spoločné

iniciatívy viacerých zúčastnených strán¹⁹ na zlepšovanie možnosti zamestnať sa pre uchádzačov o zamestnanie a nízko kvalifikovaných pracovníkov.

3.2.5. Podporovanie lepšieho a častejšieho využívania elektronického vzdelávania

Na základe výsledkov Programu elektronického vzdelávania (2004 – 2006) a záverov prebiehajúcej iniciatívy na porovnávanie politík na podporu elektronického vzdelávania pre podniky a konferencie o elektronickom vzdelávaní zorganizovanej v Lisabone²⁰ v októbri 2007 Komisia uverejní v roku 2008 správu s odporúčaniami na konkrétne zamerané iniciatívy elektronického vzdelávania a na podporu úspešných stratégií. Okrem toho, Komisia bude podporovať dve činnosti:

- podporovanie prípravy kurzov elektronického vzdelávania a výmenných mechanizmov pre zdroje odbornej prípravy v oblasti elektronických zručností pre pracovnú silu. Tieto mechanizmy by mali byť k dispozícii v roku 2009;
- podporovanie vytvárania sietí centier odbornej prípravy a výskumu²¹, ktoré prispievajú k lepšiemu chápaniu budúcich potrieb v oblasti elektronických zručností. Táto sieť by mala byť funkčná v roku 2009.

4. ZÁVER

Aby Európska únia a jej členské štáty boli aj naďalej úspešné v celosvetovom hospodárstve, ktoré sa vyznačuje rýchlou technologickou zmenou, bude potrebné väčšie úsilie na zvýšenie a rozšírenie úrovne elektronických zručností našej pracovnej sily a našich občanov, čo predstavuje jeden zo základných prvkov znalostnej spoločnosti. Toto si bude vyžadovať výrazné, dlhodobé úsilie zo strany členských štátov ako aj zúčastnených strán v celej škále otázok politiky.

Dlhodobá agenda pre elektronické zručnosti navrhovaná v tomto oznámení zahŕňa kľúčové prvky, ktoré by mali slúžiť ako inšpirácia pre členské štáty a zúčastnené strany pri rozvíjaní a implementácii zosúladených a dlhodobých politík a opatrení týkajúcich sa elektronických zručností. Komisia bude podporovať implementáciu piatich smerov činností tým, že sa zameria na činnosti, ktoré prinášajú pridanú hodnotu na úrovni EÚ.

Komisia zorganizuje v roku 2008 významnú konferenciu s cieľom podať správy o napredovaní, informovať o výsledkoch akcií a prediskutovať ďalšie opatrenia. V roku 2010 takisto uverejní správu založenú na výsledkoch nezávislého posúdenia a hodnotenia, ktoré poskytnú zúčastnené strany.

¹⁹ V súlade s usmerneniami politík zamestnanosti členských štátov (2005/600/ES, 12. júl 2005).

²⁰ Pozri: <http://www.elearninglisboa.com>

²¹ Napr. *Network of Living Labs*, pozri: <http://www.ami-communities.eu/wiki/CORELABS>